

GR Drechtsteden
Tav het Drechtstedenbestuur
Postbus 619
3300 AP Dordrecht

Gemeente Sliedrecht

Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht
Postbus 16
3360 AA Sliedrecht

Geachte leden van het Drechtstedenbestuur,

Op 12 april 2019 heeft u het college en de raad de Jaarstukken 2018 (exclusief WMO) en de Concept primaire begroting 2020 van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden toegezonden.

Telefoon **14 0184**

gemeente@sliedrecht.nl
www.sliedrecht.nl

Graag willen wij – naast een reactie op de jaarstukken – een zienswijze uitbrengen op de concept begroting en het meerjarenperspectief. Dit doen wij echter niet voordat wij onze waardering uitspreken voor het vele werk dat ook afgelopen jaar weer is verricht.

Datum
12 juni 2019

Betreft
Zienswijze concept
begroting 2020 GR
Drechtsteden

Het jaarresultaat 2018

Het jaarresultaat over 2018 bedraagt in totaal € 329.000 negatief. Het resultaat dat ter bestemming wordt voorgelegd is € 5.000 positief. Doordat hier met gemeenten op basis van voor-en nacalculatie wordt afgerekend, maakt dit geen onderdeel uit van het resultaat van de GRD waarover resultaatbestemming plaatsvindt. Ten aanzien van de resultaat-bepalende onderdelen betekent bovenstaande dat de gemeente Sliedrecht een bedrag van € 143.000,- terug ontvangt. Dit is conform de financieringsafspraken.

Bijlagen
-

Uw kenmerk
BDR/18/2048972

Ons kenmerk
-

Op onderdelen in het sociaal domein laat de jaarrekening 2018 voordelen zien t.o.v. de begroting 2018 (na wijziging). We vragen ons af in hoeverre deze voordelige afwijkingen zijn geanalyseerd op doorwerking naar 2019 en 2020 en zijn meegenomen bij de ramingen ten behoeve van de geactualiseerde begroting 2019, die de basis vormt voor de begroting 2020?

Uw brief van
8 april 2019

Afdeling
Bestuursondersteuning

Zienswijze op de concept primaire begroting 2020

Wij constateren dat er sprake is van een staand beleid begroting. Beleidsmatige ontwikkelingen en oplopende kosten geven aanleiding tot een herijking van het beleid binnen het sociaal domein. Daarnaast zijn er nieuwe financiële afspraken nodig in verband met de wijziging in de financiering, waarbij specifieke uitkeringen voor de participatiewet en de WMO nu onderdeel zijn van de algemene uitkering van het gemeentefonds.

Telefoon direct
06-36575080

Behandeld door
S. Swinkels

Stijgende kosten sociaal domein

Ten aanzien van de concept primaire begroting 2020 constateren wij ook dat de kosten in het sociaal domein fors stijgen (o.a. kostenstijging WMO-producten en verplicht abonnementstarief). Bovendien is het de eerste begroting waarin de SDD haar kosten begroot op basis van een reële inschatting van aantallen cliënten en prijzen en niet meer op basis van (deels) gelabelde budgetten. Deze specifieke budgetten zijn inmiddels opgegaan in het totaal van het accres/de algemene uitkering. Met andere woorden er is een nieuwe wijze van (kosten)begroten ingevoerd.

De ontwikkeling in het sociaal domein leidt waarschijnlijk tot problemen voor de gemeenten om de begroting structureel sluitend te krijgen. Belangrijk daarbij is dat de beschikbare financiële ruimte voor 2020 pas gaat blijken uit de mei-circulaire 2019 waarin helder wordt hoeveel het Rijk in 2020 toevoegt aan het gemeentefonds en welk aandeel de Drechtsteden via het verdeelmodel daarvan toegerekend krijgen. Op dat moment wordt pas duidelijk hoe de kostenontwikkeling bij de GRD zich verhoudt tot de inkomsten via het gemeentefonds.

Urgentie om bij te sturen

Er zijn op dit moment (financiële) onzekerheden bij de GRD die mogelijk forse gevolgen hebben voor de lokale begrotingen van de gemeenten. Indien er geen extra middelen vanuit het Rijk beschikbaar komen is in 2020 een extra bijdrage van 0.95 mln. vanuit Sliedrecht nodig. Op basis van het meerjarenperspectief loopt deze extra bijdrage verder op naar 2.5 mln. in 2023. De urgentie om bij te sturen is dan ook hoog en dit dient een gezamenlijke opgave van de GRD en de gemeenten te zijn.

Bestuurlijke discussie

Er dient een bestuurlijke discussie gevoerd te worden over de inhoudelijke richting en financiële strategie van de GRD en de gemeenten. Dit moet uiterlijk in september 2019 komen tot een gedeeld beeld (gemeenten en GR'en) over een financieel sluitend meerjarenperspectief 2020-2023. Voornoemde bestuurlijke discussie, zowel met de financiële als de inhoudelijke portefeuillehouders, dient gevoerd te worden over de financiële strategie van de GRD, beleidsambities van de GRD op verschillende deelgebieden van het sociaal domein en op welke terreinen deze ambities naar beneden kunnen worden bijgesteld.

Een ander cruciaal punt in deze discussie is dat er nadrukkelijk ruimte moet zijn voor de lokale invulling van maatregelen en bijhorende ambities om met de opgave om te gaan. De problematiek treft immers niet alleen de GRD, maar ook de lokale werkzaamheden en het samenspel tussen regionaal en lokaal.

Het is goed in uw aanbiedingsbrief te lezen dat er een taskforce is aangesteld om met bovengenoemd thema aan de slag te gaan. Gezien het belang en de omvang van de opgave vinden wij het essentieel om ook als lokale raad tijdig te worden betrokken in deze discussie. Wij verwachten van u dat u hier gehoor aan geeft. Daarnaast is het van belang dat de lobby voor voldoende macro budget voor de aan gemeenten overgedragen taken met kracht wordt voortgezet.

Visie sociaal domein

Zoals in de begroting 2020 is aangegeven zitten we momenteel in een apart beleidstraject met bestuurders, gemeenteraden en de Drechtraad om te komen tot een 'Visie Sociaal Domein'. We gaan ervan uit dat u in de begroting 2020 refereert aan de Visie Sociaal Domein, zoals deze is verwoord in spoor 2, van regionale visie sociaal beleid: *'er komt een regionaal plan voor taken waarvan de bevoegdheid bij de Drechtraad ligt'*. Op het moment dat beleidsuitgangspunten in deze 'Visie Sociaal Domein' inhoudelijk en/of financieel impact hebben op onze lokale voorliggende voorzieningen cq. sociale structuur, verwachten wij dat u in het besluitvormingsproces rekening houdt met de autonome rol en verantwoordelijkheid van ons als lokale raad. Gezien de complexiteit van zowel de inhoudelijke als financiële opgave om de inwoners in Sliedrecht en de Drechtsteden, nu en in de toekomst, de ondersteuning te (kunnen) blijven bieden die ze nodig hebben, zien we samenwerking als belangrijke pijler en verwachten dat u ons actief blijft betrekken bij de totstandkoming van het beleid.

Ten aanzien van het nieuw te formuleren beleid willen wij u er daarnaast aan herinneren dat de taken en verantwoordelijkheden van onze Sociale Dienst zijn opgenomen in de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden (GRD). Wij verzoeken u om te focussen op deze taken en uw taakopvatting niet te verbreden zolang daar geen concrete vraag of opdracht vanuit de eigenaren voor ligt. Zeker daar waar de verantwoordelijkheden reeds bij de lokale gemeenten zijn belegd. Wij vragen u via deze zienswijze hier scherp op te zijn en te blijven.

Drie sporen

Naast de regionale visie sociaal domein en de taskforce Sociaal Domein is er naar aanleiding van het rapport van de 'Vorbereidingscommissie toekomstige samenwerking Drechtsteden' ook een opdracht aan de portefeuillehouders sociaal domein gegeven. Daarin wordt onder meer gekeken naar de mogelijkheden voor meer lokaal maatwerk. Deze drie sporen kunnen niet los van elkaar worden gezien. Wij gaan er dan ook vanuit dat deze in samenhang worden opgepakt in de komende periode en wij als lokale raad nadrukkelijk betrokken blijven.

Overige punten concept primaire begroting 2020.

Aanvullend op de ontwikkelingen in het sociaal domein hebben wij nog de volgende wensen en bedenkingen ten aanzien van de concept primaire begroting 2020.

Smart formuleren doelstellingen

In onze zienswijze op de concept primaire begroting 2019 hebben wij u vorig jaar gewezen op het belang om doelstellingen van de Sociale Dienst concreet te maken en zo 'smart' mogelijk te formuleren. In voorliggende begroting ontbreken deze doelstellingen nog. U geeft aan dat deze worden opgenomen in de nieuwe visie op het sociaal domein. Wij verwachten dat u dan met smart geformuleerde doelstellingen komt. Ook verwachten wij dat u deze doelstellingen vervolgens verwerkt in de actualisatie van de begroting 2020 later dit jaar. Op die manier kunnen wij bij het jaarverslag 2020 toetsen in hoeverre u de doelstellingen hebt gerealiseerd.

Impuls statushouders

In de primaire begroting van 2019 heeft u aangegeven dat de impuls statushouders eindigt per 31-12-2018 waarbij een voorstel tot verlenging van de aanpak niet uitgesloten werd. Dit voorstel hebben wij teruggezien als een minimaal onderdeel van de geactualiseerde begroting 2019. Hierop hebben wij u verzocht dat het project eind 2019 grondig geëvalueerd wordt zodat wij een gedegen oordeel kunnen vellen over het effect van deze maatregel. Het verbaast ons dan ook dat deze aanvullende dienst, vooruitlopend op de evaluatie, nu reeds een structureel karakter heeft gekregen in voorliggende concept primaire begroting. Wij ontvangen graag een toelichting hoe dit zich verhoudt tot de nog uit te voeren evaluatie. Wanneer ontvangen wij daarvan de resultaten? En in hoeverre beïnvloeden de uitkomsten daarvan nog de keuze om het project al dan niet door te zetten?

Adviseurs Geldzaken

Ook het voorstel "Adviseurs Geldzaken" is in de concept primaire begroting 2020 opgenomen. Aangegeven wordt dat parallel aan deze begroting een separaat voorstel wordt voorgelegd aan de Drechtraad om de bestaande capaciteit van de adviseurs geldzaken (2 FTE) uit te breiden met een derde FTE. De aangedragen redenen voor uitbreiding zijn de oplopende wachtlijsten. De SDD trekt in deze een taak naar zich toe die lokaal belegd is. De aangeboden dienst overlapt volledig lokale organisaties/diensten en initiatieven zoals Hulp Bij Thuisadministratie, Schuldhulpmaatje en Bureau Sociaal Raadslieden. Wanneer een lokale taak, waarbij de verbinding met de wijkteams en/of sociaal teams het sterkste is, onttrokken wordt vanuit de lokale zorgstructuur verzwakken we de lokale zorg en ondersteuning aan inwoners. Met het voorliggende voorstel wordt daarmee het tegenovergestelde van het uiteindelijke doel bewerkstelligd. Wij zien deze beweging dan ook als onwenselijk. Wat ons betreft volgt in 2019 eerst een evaluatie. Daarin vinden wij het belangrijk dat helder wordt wie gebruik maken van deze dienst en in hoeverre er doorverwijzing naar de lokale voorzieningen plaatsvindt. Pas daarna kan een besluit volgen over het doorzetten van het project in 2020.

Gezien bovenstaande zijn wij van mening dat zowel de Adviseurs Geldzaken als de Impuls Statushouders geen onderdeel uit dienen te maken van de concept primaire begroting 2020.

OCD

Het Onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD) geeft in de concept primarie begroting 2020 een algemeen overzicht van de producten die zij zoal kunnen leveren. Daarbij wordt aangegeven dat het OCD in staat is snel en vraaggestuurd in te spelen op relevante vraagstukken. Hoewel de werkwijze van de OCD is vastgelegd in de perspectiefnota 2017-2020, merken wij dat er in de samenwerking nog gewenning nodig is aan deze werkwijze en dat er nog ontwikkelpunten zijn. Wij denken bijvoorbeeld dat meer flexibiliteit cruciaal is om een goede bijdrage te leveren aan beleidsontwikkelingen van de (lokale) gemeenten. In de praktijk merken wij dat dit beter kan en dat verzoeken alleen opgepakt worden indien daar door de gemeente extra middelen voor worden vrijgemaakt. Dit vinden wij onwenselijk. Wij pleiten er dan ook voor dat OCD jaarlijks een vast pakket aan onderzoeken levert, maar dat binnen de begroting ook ruimte is om flexibel om te gaan met verzoeken van gemeenten om ondersteuning te bieden. Wij verzoeken u met de gemeenten in gesprek te gaan en de mogelijkheden hiertoe te verkennen.

Samenwerking in de Drechtsteden

Tot slot vinden wij het belangrijk aan te geven dat een sterke samenwerking in de Drechtsteden voor ons centraal staat. Een samenwerking waarbij lokale raden in positie zijn en waar ruimte is voor de eigen identiteit van de gemeenten. Inhoudelijk is de Groeiagenda hierin leidend. Wij sporen de GRD dan ook aan, nu besluitvorming over het voorstel van de 'Vorbereidingscommissie toekomst regionale samenwerking Drechtsteden' heeft plaatsgevonden, voortvarend met de uitvoering aan de slag te gaan.

Daarbij is het van belang dat binnen de Drechtsteden afstemming wordt gezocht tussen de GRD, colleges én raadsleden om tot een breed gedragen voorstel te komen over de rol van de trekkers op de regionale dossiers (wonen, werken en bereikbaarheid), de coördinatie en het aanjagen van de uitvoering. Dit geldt ook voor het vaststellen van visies, de formele borging via de Drechttraad en de geplande aanpassing van de gemeenschappelijke regeling eind 2019.

Hoogachtend,

Namens de gemeenteraad,

De griffier,

De burgemeester,

mr. R.P.A. van Aalst

drs. A.P.J. van Hemmen